

forudsættes at være i regnskabsbrugers interesse og også normalt forudsættes bedre at give et retvisende billede. På den anden side må opskrivinger baseres på et forsvarligt grundlag, så regnskabsbruger kan fæstne lid til værdierne, (pålidelighed). Skifter de pågældende aktivers markeder karakter, så effektiviteten i markedet reduceres betydeligt, vil det kunne være en grund til at skifte regnskabspraksis uden opskrivning. Det samme gælder, hvis ændringer i markedet betyder, at virksomhedens omkostninger til vurdering af aktiverne stiger betragteligt. En ændring af selve aktiverne karakter, f.eks. en ejendom, hvor der indlægges væsentlige særlige installationer, eller en maskine, der ombygges, så den bliver unik, kan også være en gyldig grund. Forslagets § 13, stk. 1, nr. 4 (neutralitet), forbyder, at virksomheden ændrer praksis, blot fordi resultatet ellers ville vise et underskud.

Aktieselskabsloven og anpartsselskabsloven tillader – i lighed med reglerne i dag – at overføre opskrivningsreserven til virksomhedskapitalen. Se her følge-lovsforlaget § 1, nr. 10, og § 2, nr. 7. Den udskudte skatteforpligtelse overføres ikke, da denne ikke er en del af opskrivningsreserven og ofte stadigvæk vil være hensat forpligtelse baseret på aktivets opskrevne værdi. På samme måde gælder der forbud mod at anvende reserven til uddeling af udbytte og til udlodning, jf. følge-lovsforlaget § 1, nr. 25 hhv. nr. 11, og § 2, nr. 11 hhv. nr. 12. Endvidere fremgår det af stk. 3, 2. pkt., at reserven ikke kan anvendes til eliminering af underskud.

Selskabskapitalen har normalt været anset for bundet efter strengere kriterier end opskrivningsreserven. En nedsættelse af selskabskapitalen kræver nemlig indrykning af proklama i overensstemmelse med reglerne i selskabslovene. På den anden side kan selskabskapital nedsættes og nedsættelsesbeløbet tilbagebetales til virksomhedsdeltagerne. Dette er ikke tilladt for opskrivningsreserven. Beslutter virksomheden derfor at overføre opskrivningsreserver til selskabskapitalen, samtidig med at virksomheden nedsætter eller har til hensigt at nedsætte selskabskapitalen ved udlodning til ejerne, må det betragtes som en omgåelse af reglerne om binding af beløbet.

Direktiverne giver fortsat ikke mulighed for at opskrive immaterielle anlægsaktiver. Derfor indeholder forslaget ikke adgang hertil. Forbudet er præciseret i stk. 1, sidste pkt. Direktivets forbud mod opskrivning af immaterielle anlægsaktiver indebærer ikke nogen modstrid med de internationale regnskabsstandarder, men forbudet medfører, at virksomhederne ikke kan udnytte den – trods alt begrænset – mulighed for opskrivinger, der er givet i IAS 38.

Den store forsigtighed med hensyn til opskrivning af immaterielle aktiver skyldes, at disse ikke fysiske aktiver af regnskabsbrugere og virksomheder ofte – måske fejlagtigt – ikke opfattes som så værdifaste som materielle anlægsaktiver. Der er dog næppe tvivl om, at udviklingen med tiden vil skabe bedre markeder for omsætning af immaterielle aktiver. Denne udvikling kan på sigt meget vel føre til, at mange flere immaterielle aktiver vil kunne indregnes pålideligt til markedsværdier. Besidder virksomheden så betydelige immaterielle aktiver af denne karakter, vil manglende indregning utvivlsomt føre til, at årsregnskabet ikke giver et retvisende billede. Her vil forslaget § 11, stk. 3, formentligt gennembryde forbudet og fremtvinge, at disse værdier indregnes. Begrundelsesnoten vil i disse tilfælde få en stor og afgørende betydning for regnskabsbrugeren, der skal vurdere, om hun eller han vil acceptere fravigelsen. Pålidelighedskravet i forslaget § 12, stk. 3, vil formentligt betyde, at en sådan pligt til indregning af immaterielle aktiver næppe vil blive statueret særligt ofte.

Til § 42

Forslagets § 42, stk. 1, viderefører kravet i gældende lovs § 29, stk. 1, om nedskrivninger, der implementerer 4. direktivs artikel 35, stk. 1, litra c, litra bb. Som noget nyt indføres begrebet "genindvindingsværdi". Bestemmelsen omfatter immaterielle anlægsaktiver samt materielle anlægsaktiver, der ikke løbende reguleres til dagsværdi efter §§ 38, stk. 1, (investeringsaktiver) eller 38, stk. 2, (biologiske aktiver).

Kravet om nedskrivning er ligesom muligheden for opskrivning en del af det værdibaserede regnskabssystem. Nedskrivningsmålet er imidlertid ikke det samme som det, der benyttes i opskrivningssystemet, da dette ikke er tilfældet i IAS 16.

Nedskrivningsmålet er genindvindingsværdien, hvilket vil sige den højeste værdi af kapitalværdien og salgsværdien fratrukket forventede omkostninger til salg, jf. definitionen i bilag 1, D, nr. 4. Genindvindingsværdien – internationalt: "recoverable amount" – har indtil nu stort set ikke været benyttet i praksis. Det skyldes formentlig lovgivningens og danske regnskabsvejledningers tavshed vedrørende dette begreb. Udtrykket er fundet nødvendigt for at have en pendant til det internationale udtryk.

Baggrunden for at vælge den højeste af de to værdier er, at denne typisk vil være den værdi, der er afgørende for virksomhedens egne beslutninger. Er nettosalgsværdien den højeste, vil virksomhedens ledelse typisk vurdere rentabilitet m.v. ud fra denne værdi, hvorimod